

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/25/2015
Identifikačné číslo spisu: 3014200333
Dátum vydania rozhodnutia: 16.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3014200333.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: H. D. K., bytom C. Č.. XXX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12 Sd/109/2014 - 23 zo dňa 20.novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12 Sd/109/2014 - 23 zo dňa 20.novembra 2014 p o t v r d z u j e;

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 17. marca 2014, ktorým odporkyňa v zmysle § 65 a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa § 14, § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľky z 18. septembra 2013 o prehodnotenie starobného dôchodku a zhodnotenie doby služobného pomeru od 15.12.1994 do 31.12.1999.

Súd tak rozhodol po tom, čo sa stotožnil so záverom odporkyne, že navrhovateľka v I. kategórii funkcií získala menej ako 20 rokov obdobia profesionálnej služby, preto nespĺňa podmienky uvedené v § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a súčasne nespĺňa ani podmienku vzniku nároku na starobný dôchodok podľa ustanovenia § 174 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, pretože v zamestnaní zaradenom do I. kategórie funkcií v období od 15. decembra 1994 do 31. decembra 1996 a v zamestnaní zaradenom do II. kategórie funkcií do 1. januára 1997 do 31. decembra 1999 navrhovateľka získala spolu len 5 rokov a 17 dní.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie, ktorým nesúhlasila so zamietavým rozhodnutím

odporkyne ako aj krajského súdu. Namietala, že nežiadala o starobný dôchodok, ale žiadala zvýhodnený výpočet starobného dôchodku, v ktorom jej nebolo pre výšku starobného dôchodku zohľadnených 5 rokov a 17 dní, ako výkon služby v I. a II. kategórii funkcií a taktiež jej nebolo započítaných 202 dni služobného pomeru príslušníka policajného zboru. Vzhľadom na skutočnosť, že podľa § 39 Zákona č. 328/2002 sa pre výšku výsluhového dôchodku hodnotia len skončené roky trvania služby, je zrejmé, že obdobie výkonu služby policajta v trvaní 202 dní pre výšku výsluhového dôchodku hodnotené nebolo a toto obdobie výkonu služby policajta, ako obdobie nezakladajúce nárok na výsluhový dôchodok má byť hodnotené vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia pre výšku starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení. Citovala z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. januára 2010, sp. zn. 4So 11/2009, že iný záver by viedol k tomu, že napriek získaniu dôb poistenia v dvoch systémoch sociálneho zabezpečenia /poistenia / by časť týchto dôb nebola započítaná ani v jednom z týchto systémov. Pritom je zrejmé, že v osobitnom systéme možno hodnotiť len skončené /celé/ roky služby.

Poukázala na to, že počas služby odpracovala 16 rokov a 202 dní. V zamestnaní zaradenom do I. kategórie funkcií od 15. decembra 1994 do 31. decembra 1996 a od 1. januára 1997 do 31. decembra 1999 v II. kategórii funkcií, spolu získala 5 rokov a 17 dní a tento výkon služby jej nebol zohľadnený pre nárok a výšku dávky výsluhového zabezpečenia a tento rovnako nezhodnotila ani odporkyňa vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Poistné za dobu výkonu služby bolo odvádzané v plnej výške Sociálnej poisťovni a odporkyňa nepreukázala, že by navrhovateľka v danom období bola poistená v inom systéme.

Poukázala aj na rozsudky najvyššieho súdu sp.zn. 9So/84/2011, 9So 214/2008, 10So/68/2012, 7So/138/2011, z ktorých citovala, že absolútne vylúčenie hodnotenia doby poistenia zo všeobecného systému u tých poistencov, ktorí získali dávky dôchodkového poistenia (zabezpečenia) v inom systéme sociálneho poistenia a nie v systéme všeobecnom, má za následok horšie zaobchádzanie s nimi, ako s poistencami, ktorí sú poistení v zahraničných systémoch sociálneho poistenia a u ktorých samotná poisťovňa vôbec nepochybuje o spôsobe výpočtu ich dôchodkových dávok spôsobom krátenia, ktorý zabezpečuje primerané poistné plnenie za obdobia, v ktorých boli poistení na Slovensku po zohľadnení dôb poistenia v iných systémoch.

Navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu trvala na správnosti svojho rozhodnutia a dôvody navrhovateľky uvedené v odvolaní označila za neopodstatnené. Podľa jej názoru súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu dôvodov odvolaní, odvolania prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 16.novembra 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

V konaní nebol sporný skutkový stav tak ako ho zistil súd prvého stupňa z obsahu pripojeného administratívneho spisu odporkyne t.j., že navrhovateľke bol rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 16. júna 2009 priznaný od XX. T. XXXX starobný dôchodok podľa § 65 a § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon“). Pre jeho nárok a výšku bola navrhovateľke zhodnotená doba získaná zo všeobecného systému. Žiadosť navrhovateľky zo dňa 18. septembra 2013 o prepočet starobného dôchodku a zhodnotenie doby služobného pomeru od

15.12.1994 do 31.12.1999 odporkyňa napadnutým rozhodnutím s odkazom na ust. § 65 ods. 1 a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. zamietla.

Z administratívneho spisu odporkyne ďalej vyplýva, že rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odboru sociálneho zabezpečenia č. p: SPC-0SZ-VZ zo dňa 2. augusta 2011 bol navrhovateľke podľa § 38, § 39, § 58 a § 60 v súlade s § 81 ods. 1 písm. a) zákona č. 328/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov priznaný od X. N. XXXX výsluhový dôchodok. Pre výpočet výsluhového dôchodku bola navrhovateľke podľa § 58 zákona zhodnotená doba trvania v služobnom pomere 16 rokov a 202 dní. Z potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 31. decembra 2013 vyplýva, že navrhovateľka bola v služobnom pomere príslušníka PZ od 15. decembra 1994 do 30. júna 2011 a pre výšku jej výsluhového dôchodku bola zhodnotená doba služobného pomeru od 15. decembra 1994 do 31. decembra 1996 v I. kategórii funkcií, od 1. januára 1997 do 31. decembra 1999 v II. kategórii funkcií a od 1. januára 2000 do 30. júna 2011 v III. pracovnej kategórii, t. j. 16 rokov a 202 dní.

Zo zisteného skutkového stavu odporkyňou, ktorý nie je rozporný medzi účastníkmi konania, je nepochybné, že doba služobného pomeru od 15. decembra 1994 do 31. decembra 1996 v I. kategórii funkcií, od 1. januára 1997 do 31. decembra 1999 v II. kategórii funkcií navrhovateľke bola započítaná pre priznaní nároku na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, pričom navrhovateľka žiada, aby táto doba bola započítaná opätovne a výška priznaného starobného dôchodku prepočítaná.

Odvolaací súd sa vzhľadom na totožnosť námietok navrhovateľky uvedených v odvolaní s tými, ktoré uplatnila v opravnom prostriedku pred krajským súdom, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, konštatuje správnosť dôvodov na základe ktorých krajský súd rozhodol.

Súd prvého stupňa dôvodne poukázal na ust. § 65 ods. 1 zákona, podľa ktorého poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek, ktorý je podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. 62 rokov veku, ak zákon neustanovuje inak, pričom inak okrem iných ustanovení, zákon určuje dôchodkový vek postupom podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023. Zachovanie nárokov vyplývajúcich zo zaradenia zamestnania do zvýhodnenej pracovnej kategórie spočíva aj v znížení vekovej podmienky potrebnej pre dovŕšenie dôchodkového veku.

Rovnako odporkyňa nepochybila, ak konštatovala, že zhodnotenie doby služobného pomeru zaradené do I. a II. kategórii funkcií je možné vo všeobecnom systéme započítať len na účely zníženia dôchodkového veku, postupom podľa § 21 ods. 1 písm. a) až d) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb. ") je možné hodnotiť len I. pracovnú kategóriu, resp. I. kategóriu funkcií, pričom odkázala na ust. § 14 ods. 4 zákona č.100/1988 Zb., podľa ktorého sa ako zamestnanie zaradené do I. (II) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b až h).

Vychádzajúc z citovaných ustanovení bol preto dôvodný záver, s ktorým sa stotožnil aj súd prvého stupňa, že vzhľadom na to, že navrhovateľka v I. kategórii funkcií získala menej ako 20 rokov obdobia profesionálnej služby, nespĺnila podmienky vyplývajúce z ust. § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988. Podopretý citáciou príslušného ustanovenia bol rovnako dôvodný aj záver, že navrhovateľka nespĺnila podmienku vzniku nároku na starobný dôchodok ani podľa § 174 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb., nakoľko v zamestnaní zaradenom do I. kategórie funkcií v období od 15. decembra 1994 do 31. decembra 1996 a v zamestnaní zaradenom do II. kategórie funkcií od 1. januára 1997 do 31. decembra 1999 získala spolu iba 5 rokov a 17 dní.

Podľa ust. § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. „občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

a) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.

2 písm. a) alebo najmenej 10 rokov v takom zamestnaní v uránových baniach,

b) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.

2 písm. b), ak bol z tohto zamestnania prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d) a e),

c) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.

2 písm. b) až h),

d) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.

2 písm. i) až l), alebo

e) 60 rokov.“

Podľa ust. § 174 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. „občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 56 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 14 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 9,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 19 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 19 rokov v službe I. kategórie funkcií.“

Keďže navrhovateľke z titulu služobného pomeru v Policajnom zbore vznikol nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z., pre výšku ktorého bola zhodnotená doba trvania v služobnom pomere 16 rokov a 202 dní a teda aj doba služobného pomeru od 15. decembra 1994 do 31. decembra 1996 v I. kategórii funkcií a od 1. januára 1997 do 31. decembra 1999 v II. kategórii funkcií, preto námietku o nezohľadnení jej nárokov vyplývajúcich zo služobného pomeru pre posúdenie vzniku nároku na starobný dôchodok, ako boli stanovené v období výkonu a ukončenia jej služby, nebolo možné považovať za dôvodnú. Tento záver nespochybňujú ani citácie navrhovateľkou uvádzaných iných rozsudkov v obdobných veciach.

Na základe zisteného skutkového stavu veci, uvedených právnych skutočností a po vyhodnotení odvolacích námietok Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že navrhovateľka nespĺňala podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 65 a § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v spojení s § 14, § 21 a § 174 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení, rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky prepočet starobného dôchodku bolo preto v súlade so zákonom, vychádzalo zo správneho právneho posúdenia veci a súd prvého stupňa nepochybil, ak ho potvrdil, preto odvolací súd jeho rozsudok s poukazom na § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1, § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnej navrhovateľke trovy odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.